

[Dorte Bennedsen]

fra den plan, vi drøftede i Nordisk Råd, så enten har hr. Sønderby ikke vidst, hvad han stemte om i Stockholm, og så er han i god ret til at sige, hvad han sagde i dag, eller også burde han ikke have sagt disse ting, for de er i modstrid med det, han stemte for i Stockholm.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Jeg tror, hr. Sønderby sagde, at han troede nok, at Danmark var nettoimportør af forurenende stoffer. Nu er tro jo noget, man skal bevare som en sjælden og væsentlig ting, men når der foreligger viden, hr. Sønderby, kan man jo godt betjene sig af den.

I rapporten til den internationale konference i Nordisk Råds regi i 1986 var der en udmærket bog, der handlede om Europas luft og Europas miljø. Af den fremgår det, at Danmark for så vidt angår kvælstof eksporterede 172.000 t og importerede 149.000 t, og at Danmark for så vidt angår svovldioxid eksporterede 360.000 t og importerede 160.000 t.

Det kan jeg kun få til – hvis jeg lægger disse tal sammen og trækker dem fra på den rigtige måde – at Danmark er nettoeksportør af disse to forurenende stoffer. Man kan stille tallene op på mange måder, men jeg tror, at uanset hvordan man gør det, bliver resultatet det samme.

(Kort bemærkning).

Sønderby (V):

Til fru Dorte Bennedsen skal jeg sige, at jeg selvfølgelig da kigger på, hvad jeg stemmer for. Jeg nævnte også, at den handlingsplan, ministerrådet har fremlagt den 7. oktober, tager fat på mange af de ting, vi pegede på. Det kan godt være, at man på nogle områder ville have haft det skrappe, men jeg har sagt, at vi skal være enige i de nordiske lande, og at vi også skal prøve på at gå foran i de nordiske lande.

Må jeg sige til hr. Leif Hermann, at det godt kan være, at de tal med hensyn til nettoimport eller nettoeksport af forurenende luft passede dengang, men jeg tror nok, at med de tiltag, der er foretaget – hr. Leif Hermann har jo peget på, at vi har løst en masse problemer med svovlforureningen – går udviklingen i retning af, at Danmark sender mindre forurenende luft ud og vel nok får mere. Vi vil nok få klaret nogle af de

ting, når vi kommer til Polen og Østtyskland og prøver at finde ud af, hvad der sker dernede.

Marianne Jelved (RV):

Folketinget er kommet godt i gang med sit arbejde, kan man se bl.a. af Folketingets dagsorden i dag. Der er 2-3 forespørgsler, der vedrører luftforurening, og de er af en sådan art, at de griber ind i hinanden. Det er måske symptomatisk for vores måde at behandle komplekse og vanskeligt overskuelige miljøproblemer på. Jeg skal dog medgive, at der i Socialdemokratiets forespørgsel, som vi behandler nu, er et sammenhængende perspektiv.

Vi har her i landet opbygget en styring, der er baseret på, at virkningerne af den måde, vi har indrettet samfundet på, skal afbødes. Det er det, vi diskuterer i dag. Det er selvfølgelig relevant og i orden et stykke af vejen, men det er ikke i orden, hvis konsekvensen er, at vi ikke kommer i gang med en langvarig forebyggelse af problemerne.

Vi bør nok på et tidspunkt her i Folketinget tage en mere helhedspræget debat om, hvad det er for et samfund, vi skal have, hvis vi skal kunne leve i balance med naturen eller – for at citere nøgleord fra Brundtland-rapporten – have en bæredygtig udvikling. Det lyder vanskeligt og er det også, men det kunne være med til at starte en bredere offentlig debat, og det er der i høj grad brug for.

Problemet er grundlæggende, at vi forurener for meget og passer for dårligt på vore ressourcer. Vi producerer ikke miljørigtigt, og det gælder både erhvervene og husholdningerne, og det kræver utrolig store strukturændringer, hvis vi skal ændre på det, der grundlæggende forurener, hele tiden. Landbruget er jo så småt ved at komme i gang med nogle strukturændringer efter vandmiljøplanens vedtagelse.

Vi skal i alle dele af samfundet have skabt en langt større ansvarlighed over for miljøet. Det forudsætter igen på alle niveauer større viden om sammenhænge, og det vil sige forskning, uddannelse, informationer og debat. Desværre er meget af dagens debat baseret på for ringe viden.

Endelig er miljøproblemerne så afgjort et spørgsmål om internationalt samarbejde. Det gør det tungt og besværligt, men det betyder ikke, at vi ikke skal prioritere højt dér, og at vores indsats i det nordiske og i det øvrige internatio-